

Palju õnne, arstide liit!

Katrin Rehema – Eesti Arstide Liit

Eesti Arstide Liidu 100. sünnipäeva peame 28. veebruaril. Sel päeval 1921. aastal asutati Eesti Arstideseltside Liit.

Võib ju vaielda, miks mitte lugeda arstide liidu algust hoopis varasemast ajast. Eesti Arstideselts Dr Kreutzwaldi Mälestuseks jäi küll sündimata, sest Vene võimudele ei sobinud sõna Eesti, ja üldse – kes oli see Kreutzwald? Arstid oskasid aga juba toona võime üle kavaldada ja aastail 1912–1919 tegutseti Põhja-Balti arstide seltsina.

Arstide liidu järjepidevuse kandja au on Eesti Arstide Seltsil Roots. Piltlikult öeldes hakkasid arstid oma seltsi looma kohe, kui jälle kuivale maale astusid. Selleks sundis esmalt praktiline vajadus, sest algusaastail oli seltsi üks põhitegevusi liikmetele töökohade leidmine. Aga midagi pidi siiski veel olema, mis ärgitas ka uusi põlvkondi hiljem kaks korda hääbuma kippunud seltsile uuesti hinge sisse puhuma.

Seesama miski pani kodumaale jäänud kolleegide astuma erialastesse ja piirkondlikesse seltsidesse. Arstide liidu sai okupatsioonivõim ära keelata kui ühiskonnakahjuliku organisatsiooni, arstide koostöö peale hammas ei hakanud. Seltsid tegutsesid küll riigi kontrolli all, kuid andsid siiski võimaluse ühiselt oma eriala arendada.

Ajalugu ei ole täppisteatud ja daatumitest ning õigusjärglusest olulisem on sõnum, et arstid on läbi aegade ja riigikordade kutseuuring ühistegevust oluliseks pidanud.

Oma liidu taastasime kohe, kui selleks võimalus avanes – 1988. aasta 11. juunil. Arstkonna vaim, nähtamatu, ent tuntav – ilmselt Tartu vaimu sugulane – sai jälle päriselt vabaks. Uhkelt kandis see lennukat tegutsemist arstide liidu loomisel, oma riigi iseseisvuse taastamisel, tervishoiusüsteemi ülesehitamisel, välismaa ametivendadega sidemete loomisel.

Arstid mõtlevad ikka enne patsiendi, alles siis iseenda peale. Tahavad kõike teha nii hästi, kui suudavad, ja siis veel natuke. Ega liitki teistmoodi saa. Püüame, et oleks ikka paremini: rohkem rahvast arstide päevadel, huvitavamalt sisu Eesti Arsti,

tervishoiu paremat rahastamist, arstidele suuremat palka, patsiendikindlustuse seadust kiiremini kui kaks korda kümne aastaga. Ainuke asi, mida peaks olema vähem, on töökoormus.

Enne sõda jõudis arstideseltside liit tegutseda 19 aastat. Praegune arstide liit käib juba 33. tegevusaastat. Kas organisatsioon on nüüd valmis? Ei veel, ka teda on vaja kõpitseda tõhusamaks ja suuremaks. EALI 95. aastapäeval oli liidus pisut üle 2800 arsti. Viie aastaga on liikmeskond kasvanud enam kui 400 liikme võrra – meid on nüüd 3220. Kõige rõõmustavam – juurde tuleb palju noori.

Nii Eesti Nooremartide Ühendus kui ka Eesti Arstiteadusüliõpilaste Selts tähistavad samuti tänava juubelit – oma loomise 30. aastapäeva. ENÜst on saanud EALI suuruselt teine piirkondlik ühendus. Noorte värsked ja maailmaparanduslikud ideed ei lase saja-aastaselt liidul laisaks ja rahulikuks muutuda.

Tervisevaldkonnas tegutseb palju ühendusi, kuid arstide liit on ainus, mille pealesanne on seista kõigi arstide huvide eest. Ei ole vaja liiga palju muretseda, kas kõik ikka meie liitu teavad ja hindavad. Organisatsiooni näo ning maine kujundavad tema liikmed ja arstid teevad oma tööd hästi. Musta huumoriga võttes on koroonakorraldanud meedikutele sellise reklaamikampaania, mida uneski ei osanud näha. Aga parem muidugi, kui see ilmsi tulemata oleks jäänud.

Arstide liit on arstide jaoks alati olemas. Ükskord võidame koroonaga ja peame juubelpidu niikuinii!